SOME PAGES IN THE ORIGINAL CONTAIN FLAWS AND OTHER DEFECTS WHICH APPEAR ON THE FILM

Digitized in 2006
by
Thrinaina Informatics Ltd, Secunderabad, A.P., India.
(http://www.thrinaina.com)

From the original owned by
Sundarayya Vignana Kendram
and its partner Institutions

as part of the
British Library Endangered Archives Programme
supported by the
Lisbet Rausing Charitable Fund

Except for individual research purpose
any reproduction should be made with
written permission from the

Sundarayya Vignana Kendram,
1-8-1/B/25/A, Bagh Lingampally, Hyderabad - 500 044
Andhra Pradesh, India

COPYRIGHT STATEMENT

The copyright laws of the United States (Title 17, United States Code) and of India (Copyright Act of 1957) govern the making of photocopies or other reproductions of copyrighted material including foreign works under certain conditions. In addition, the United States extends protection to foreign works by means of various international conventions, bilateral agreements, and proclamations.

Under certain conditions specified in the laws, libraries and archives are authorized to furnish a photocopy or other reproduction. One of these specified conditions is that photocopy or reproduction is not to be used for any purpose other than private study, scholarship, or research. If a user makes a request for, or later uses, a photocopy or reproduction for purposes in excess of "fair use," that user may be liable for copyright infringement.

These institutions reserve the right to refuse to accept a copy order if, in their judgment, fulfillment of the order would involve violation of the copyright laws of the United States or India.

సర్వజ్ఞకుమారయాచేంద్ర, వెలుగోటి

సందిగ్ధతత్త్వరాద్ధాంతము

మద్రాస్, 1890

Record no. 277

Sarvajñakumārayācēndra, Velugōṭi

Sandigdhatattvarāddhāntamu

Maḍrās, 1890

Record no. 277

SUNDARAYYA VIGNANA KENDRAM
1-8-1/B/25/A, Bagh Lingampalli
Hyderabad – 500 044, Andhra Pradesh, India

Bibliographic Record Target

సర్వజ్ఞకుమారయాచేంద్ర, వెలుగోటి.
సందిగ్ధతత్త్వరాద్ధాంతము / వెలుగోటి సర్వజ్ఞకుమారయాచేంద్రభూపాల విరచితము.- మద్రాస్ : శారదాంబావిలాస ముద్రాక్షరశాల, 1890.
4, 40 p. ;21 cm.
Record no. 277

Sarvajñakumārayācēndra, Velugōṭi.
Sandigdhatattvarāddhāntamu / Velugōṭi Sarvajñakumārayācēndrabhūpāla viracitamu.- Maḍrās : Śāradāmbāvilāsa Mudrākṣaraśāla, 1890.
4, 40 p. ;21 cm.
Record no. 277

35 mm microfilm
Image placement: IA (IIA) IB IIB Date filming began:

శ్రీ కృష్ణ దేవరాయ ఆంధ్ర భాషానిలయము
విభాగము ....
విభాగ నంబరు ...... 41 ......

శ్రీకృష్ణపరమగురుభ్యోనమః

శ్రీ వెలుగోటి

సర్వజ్ఞకుమారయాచేంద్రభూపాల

విరచితంబైన

సందిగ్ధతత్త్వారాద్ధాంతము.

అనుతత్త్వగ్రంథము.

చెదలవాడ, సుందరరామశాస్త్రిలవారి

శారదాంబావిలాస ముద్రాక్షరశాలయందు

ముద్రింపబడియె.

౧౮౯౦ సం॥

తండయార్పేట

మద్రాస్.

41

శ్రీః

సంధిగ్ధతత్త్వరాద్ధాంతము.

విషయసూచిక

పుటసంఖ్య.	విషయములు.
౧	పీఠిక.
౨	గ్రంథారంభము.
౪	దేవుడున్నాడా, లేడా, యనుసందిగ్ధమునకు.
౭	అట్టిబ్రహ్మము సగుణమా నిర్గుణమా అనుసందిగ్ధమునకు.
,,	బ్రహ్మము జగత్తునకు వివర్తోపాదానకారణమా- నిమిత్తకారణమా- పరిణామ్యుపాదానకారణమా- అభిన్ననిమిత్తోపాదాన కారణమా- అనుసందిగ్ధమునకు.
౧౦	లోకాంతరములను బొందదగిన జీవుడను వస్తువు కలదా లేదా- అనుసందిగ్ధమునకు.
౧౩	జీవునికి జన్మాంతరముగలదా- లేదా అనుసందిగ్ధమునకు.
౧౫	జీవుడుస్వతంత్రుడా- పరతంత్రుడా- అనుసందిగ్ధమునకు
౧౮	సత్కర్మములేవి- అసత్కర్మములేవి- అనుసందిగ్ధమునకు.
౨౦	సత్కర్మ దుష్కర్మ ఫలరూప పుణ్యపాపానుభవములు చేయుటకు స్వర్గనరకములున్నవా అట్టిస్వర్గనరకము లనుభవించుపితరులకు తిథులుపెట్టితేవారువచ్చి భుజించుటఎట్లు అనుసందిగ్ధమునకు.
౨౧	మోక్షమనునది, కలదా- లేదా అదిఎట్టిది- అనుసందిగ్ధమునకు.
౨౨	మోక్షోపాయము- భక్తియా- తత్త్వజ్ఞానమా- బ్రహ్మాద్వితీయజ్ఞానమా- లక్ష్యమా- యోగాదులా- ప్రపత్తియా- అనుసందిగ్ధమునకు.
౨౬	మోక్షమునకు యత్నించువాడు ఈషణత్రయాదులను వదలవలెనా పనిలేదా- అను సందిగ్ధమునకు.
౨౮	శౌచాచారాదులు- పరమును గురించి యావశ్యకములా- కావా అనుసందిగ్ధమునకు.

పుటసంఖ్య,	విషయములు.
౨౯	బ్రహ్మక్షత్రియాది జాతులు శరీరనిష్ఠములా- లేక- బ్రహ్మావయవోత్పత్తి నిష్ఠములా- వృత్తినిష్ఠములా- జ్ఞాననిష్ఠములా- సంకేతనిష్ఠములా- అనుసందిగ్ధమునకు.
౩౦	రూపములోకముగలిగి దేవుడు పరిచ్ఛిన్నుడుగా నుండువాడా - లేక- అవ్యక్తుడై సర్వశక్తులు గలిగి పరిపూర్ణుడుగా నుండువాడా- అనుసందిగ్ధమునకు.
౩౨	బ్రహ్మమునకు నవతారములుగలవా- లేవా- అట్టియవతారరూప నామస్మరణాదులవలన మేలు గలదా- లేదా- అనుసందిగ్ధములకు.
౩౩	విగ్రహారాధన చేయవచ్చునా- కూడదా- అనుసందిగ్ధమునకు.
౩౪	జగత్తుసత్యమా మిథ్యయా- అనుసందిగ్ధమునకు.
౩౫	సత్యము- ధర్మము- అనునవి- ఒకటేనా- వేరా- వేఱగునెడల నేదిముఖ్యము- అను సందిగ్ధమునకు. హింసఅనునదియేది- అహింస- అనునదియేది- అను సందిగ్ధమునకు.
౩౭	దేవతలుండితదుద్దేశ్య యజ్ఞాదులయందునుదదుద్దేశ్య మంత్రాదులయందును ఫలములనిత్తురా- లేకభగవంతుడే యుద్దిష్టదేవతారూపముతో ఫలముల నిచ్చుచున్నాడా- అనుసందిగ్ధమునకు.
౩౯	మోక్షాదులు భరతఖండములో- ఆర్యావర్తములో నుండు వారికేను- తక్కినవారికేమి- ఆర్యావర్తములోనుండు స్త్రీశూద్రాదుల కేమిలేదని చెప్పుచున్నారు- కొందఱు వారివారిమతప్రకారము ఉపాసించిన వారికే మోక్షాదులుగలుగుచున్నవనియు చెప్పుచున్నారు-వీరిలో నెవరికిఅనుసందిగ్ధమునకు- రాద్ధాంతము.
౪౦	సమష్టికేర్పడిన రాద్ధాంతము.

శ్రీ కృష్ణదేవరాయ ఆంధ్ర భాషానిలయము
విభాగము ....
విభాగ సంఖ్య ....

(శ్రీః)

శ్రీకృష్ణపరమగురుభ్యోనమః.

సంధిగ్ధతత్త్వరాద్ధాంతము

అనుగ్రంథము.

(❁) పీఠిక (❁)

నేను రచించిన గీతార్థ సారసంగ్రహము సాతాంశ పంచకము- మనస్సాత్యము- నాస్తిక ధ్వాంతభాస్కరము - సర్వమత సారసంగ్రహము - రత్నషట్కాంగుళీయకము - నిర్గుణవాద నిరాకరణము- అనునట్టియాతత్త్వ గ్రంథములను జూచి కొందఱు బుద్ధిమంతులు మీరనేకగ్రంథములు శోధించి అనేకదేశములలో పెద్దలవలన ననేక గ్రంథముల యొక్క రహస్యములేమి. అనుభవ వేద్యములైన రహస్యములేమి తెలుసుకొని నిష్పక్షపాత బుద్ధితో నిన్ని గ్రంథములు లోకోపకారము కొఱకు రచించినారు- ఐతే వాట్లలో ననేక సందిగ్ధ తత్త్వములకు యుక్తి సహములుగా, సిద్ధాంతములను జేసి వ్రాసియున్నారు— అవి,అచ్చటచ్చట నాయా గ్రంథములలో నుండుటను బట్టి ముఖ్యములైన సందిగ్ధ తత్త్వములు మేముకోరుకొనువాట్లకు రాద్ధాంతముచేసి, సంగ్రహముగా నొకగ్రంథము వ్రాయవలెను,, అని నన్ను అడు

కోరుచున్నందున, వారలు కోరిన సందిగ్ధ తత్త్వములకు రాద్ధాంతమును దెలుపునట్టి యీగ్రంథమును, శ్రీవెలుగోటి బంగారుయాచేంద్ర భూపాలకుమారుండును సర్వజ్ఞ కుమార యాచేంద్రాభిధానుండ నగు నేను వ్రాయం బూనుకొన్నాడను.

—(*) గ్రంథారంభము. (*)—

ఎట్లనగా బహుకాలమునుండి, యిప్పటివఱకు ననేక మతము లేర్పడుచు, ఖిలపడుచు- నూతనములుగా నేర్పడుచున్నవి- ఇందుకు రెండు కారణములు.

౧, దేవుడు పరిపూర్ణుఁడుగా నుండుటవలన, పరిచ్ఛిన్నుఁడు, గాఁడు- కాబట్టి ఆయనకు శరీరములేదు. ముఖములేదు వాక్కులేదు - ఇందువలన, శబ్దరూపములైన వారివారి వేదములు, దేవుడు చెప్పినవి గావు.

ఐతే సర్వమతస్థులు తమతమ వేదములను, దేవుడు చెప్పినాడని, పంపించినాడని, ఆవేశించి ఋషుల వలన, జెప్పించినాడని, చెప్పునట్టివి వాస్తవములైతే, నాయా వేదముల యందు-పరస్పర విరోధములుండడము, లేక యొక వేదములోనే పూర్వోత్తరములలో విరోధము లుండడము, కలుగునా.

ఏలనంటే, వేదకర్త, జగత్కర్త యైనదేవుడే ఐతే యిట్లువిరోధము లుండ జాలవు అట్లుండుట దేవుని కిష్టమే యనియంటె - నాస్తిక మతవేదములును, దేవుడు.ఆవేద వక్తయందావేశించి చెప్పించినవే యని యొప్పి ప్రమాణములుగా నంగీకరింప వలసి, వచ్చును గనుక యేవేదములును దైవప్రోక్తములు గావు ఐనను,వారువారును భక్తి

తో దైవ ప్రోక్తములని చెప్పుకొనవచ్చును.

౨, మఱియు వారువారు లోక హింసాది అసద్ధర్మమ్ములాచరించి నను సద్ధర్మము లాచరించినను, కీడు మేళ్లు, వారలకు ననుభవమునకు రాక పోవడమువలన నిర్భయులై వారి వారి యిష్టప్రకారముగాను, కొందరు మతద్వేషములచేతను. తమ తమ వేదములను గల్పించినారు. ఆయా వేదంబులు నుత్కర్షకు రాగలందులకు నీప్రకారముగ, దేవునివలన నేర్పడిన వని, చెప్పుచున్నారు ఆయా వేదము లిచ్చటనుండు మనుష్యులచేత చేయబడిన వనునందుకు ననేక హేతువులు, నేనువ్రాసిన మనస్సాక్ష్యములో,, సంస్కృత భాషలోనుండు వేదములేమి, ఇతరభాషలలోనుండు వేదము లేమి, దేవుడు చెప్పినవిగాని - పంపినవిగా నిగావనుట,,అనువిషయ వివరణములో వ్రాసి యున్నాను జూడుడు.

ఇందువలన శబ్ద ప్రమాణమును నమ్మజాలక, దేవుడున్నాడని కొందఱు- దేవుడు లేడని కొందఱు- నీప్రకారము బహు కాలముగా ఆస్తిక నాస్తిక మతములు గలిగి యున్నవి ఇందులకు వారలు చెప్పెడు యుక్తులు ముఖ్యములైనవి, యెవ్వి యనిన.

ఆస్తికులు.

కారణము లేనిది కార్యము పుట్టదు, గనుక చేతనాచేతన మిశ్రితమై-వివిధ విలక్షణమై- భూతకోట్లకు- గార్య కారణోపయుక్తములుగాను వివిధ విలక్షణముగాను నుండునట్టి యీప్రపంచము సర్వశక్తిగలిగి, సర్వజ్ఞుడై, సర్వోపయోగములను- యోచించి చేయు భగవంతుడు లేనిదే తనంతట కాజాలదనియు మఱియు నొకప్పుడుపుర్షప్రయత్నము పూర్ణముగా జరిగి యుండియు కారణసామగ్రి పూర్ణము

గా నుండియు నుద్దిష్ట కార్యము కాకపోవుటయు - నొకప్పు డప్రయత్నముగా- కార్యములగుటయు నందఱకు ననుభవసిద్ధముగా నుండుట నుబట్టి యదృష్టానుసార ఫలప్రదాత వేరె యున్నాడనియు వాట్లవాట్లు నియమము లతిక్రమించి ప్రపంచ కార్యములు జరుగ కుండుటయు జూచి-దీనికి నియామకు డొకడుండవలెననియు నీలాటియనుమాన ప్రమాణములచేత- ఆస్తికులు, ప్రపంచమునకు,కారణమైన దేవుడున్నాడని చెప్పుచున్నారు.

నాస్తికులు.

ప్రపంచములోనే సర్వశక్తులు జ్ఞానాది గుణములు నుండుట స్వాభావికము గాన ప్రపంచ రచనకు పరస్పర మేళనము, తప్ప, కారణమైన దేవు డుండవలసినది, యావశ్యకము లేదని నాస్తికులు చెప్పుచున్నారు ఈయుభయ వాదులు పరస్పరము ననేక యుక్తులు చెప్పుచున్నారు. దీని నిర్ణయము దేవుడు చెప్పకనూ పోయెను మనుజునికి తాను పుట్టకముందు సంగతి గాని చచ్చినవెనుక సంగతి గాని పరోక్షమందు జరుగు సంగతిగాని- తెలియక పోయెను - పైహేతువుల వలన వేదాదులు, ప్రమాణములని, యెంచుటకు వీలు లేక యుండెను.

ఇందువలన, పరమున్నదని గాని - అచ్చట, పుణ్య పాపానుభవము గలుగు చున్నదని గాని, జన్మాంతరము లున్నవని గాని - అప్పటి కర్మఫలము నిప్పటి జన్మములో, ననుభవించు చున్నానని గాని , దేవుడిట్టి వాడనిగాని, తన జీవస్వరూప మిటువంటి దని గాని యీలాటివి యెవ్వరికి దెలియదు, ఇందువలన.

(*) దేవుడున్నాడా- లేడా- యను సందిగ్ధమునకు రాద్ధాంతము. (*)

లోకములో, ప్రత్యక్షము, అనుమానము-శబ్దము-ఉపమానము

అను నాల్గుప్రమాణములు గలవు - ప్రత్యక్షము - మొదటిది - అనుమానము - రెండవది - అనుమానము - అనగా - ప్రత్యక్ష కార్యమునుబట్టి, కారణము, నూహించునది- కడమ రెండు అనగా శబ్దము- ఉపమానము- మొదటి రెంటిచేత నిర్ణయించు పదార్థములను వివరించునవేను- అట్లు గాక, శబ్దమే ముఖ్యప్రమాణమగు నెడల, నాస్తిక శాస్త్రములున్నూ ప్రమాణములు గావలసి వచ్చును మఱియు, నాస్తికులైన స్వభావ వాదులు ప్రత్యక్షమును ప్రమాణముగా నంగీకరించువారు కూడ స్థూలముగా గొన్ని సంగతులు మనుష్యబుద్ధికి గోచరింపదగినవి తెలుసుకొన్నారు గాని ప్రతివస్తువు లోను సూక్ష్మములైన యంశములు కనిపెట్టినారా ఎట్లనగా- ఒకగడ్డి జాతి యెట్లు పుట్టినది- ఆగడ్డి జాతిలో, పరస్పరము రూపవర్ణగంధగుణాదులు ఎట్లుభిన్నభిన్నములుగా గలిగెనో- యవి తెలియజాలరు- తెలియని వాట్లకు స్వభావమని చెప్పుచున్నారు ఇది తెలియని మాట - కారణములేక కార్యము పుట్టునా, మంచిది రూపవర్ణ గుణాదులు ఆలాగు వివిధ విలక్షణములుగాగలుగుటకు హేతువులేక తమంతట యెట్లు గలుగును- ఇవి జ్ఞానము గలవాడు గల్పించవలెను- కాబట్టి, అట్టి స్వభావములను- భూతముల యుపయోగములకై వాట్లవాట్ల యందు స్వభావ గుణములను గల్పించ వలెను.

అట్లుగాక తమంతట గలుగుచున్నవని యంటె,, అట్లు తమంతట గలుగు నవైతే పరస్పరము పంచభూత పరమాణువుల మార్పుల వలన, దైవ నిర్ణయమునకు విలక్షణముగా జేతనాచేతన మిశ్రితములైన పాషాణ మనుష్యాది స్థావర జంగమములు- తమంతట మార్పులై సగము మనుష్యుడు సగము మృగముగాను సగముగడ్డి సగము వృక్షముగాను జాతి నియమమును దప్పి అప్పుడప్పుడు గలుగు చుండవలెను-అ

ట్లు గలుగు చున్నవా కాబట్టి వివిధ విలక్షణమై యపరిమితమైన ప్రపంచమును నిర్మించుటకును- తన నియమము నతిక్రమించకుండ పాలించుటకును: అదృష్టాధీనముగా ఫలముల నిచ్చుటకును, గారణమై, సర్వశక్తి గల భగవంతుడు అవశ్యముగ నుండక విధిలేదు- ఇట్లు మనస్సాక్షికి వచ్చుచునే యున్నది. ఐతే స్వభావ వాదియైన నాస్తికునికి నిట్లనే దేవుడుండ నక్కఱలేదని వానిమనస్సాక్షికి వచ్చెగదా గ్రంథములువ్రాసి యుండుటయును - ఆమతములను గొంద ఱవలంబించి యుండుటయును యుండలేదా యని సందేహము గలుగును- ఇందుకు యుక్తిచేత బలాబల విచార పూర్వకముగా ఆస్తికులు, నాస్తికుల మీద జెప్పిన యుక్తియేమనగా॥ శ్లో ॥ నాస్తిచేన్నాస్తినోహాని రస్తిచేన్నాస్తికోహతః॥ అని చెప్పియున్నారు- ఇందుకు అర్థము- దేవుడు - లేనట్టాయెనా దేవుడున్నాడనువానికి, హానిలేదు - దేవు డున్నయెడల- లేడనువాడు శిక్షింప బడుచున్నాడు.

ఇందుకువివరము.

దేవుడు లేక పోయినను లేడని చెప్పువారికి, నున్నాడని చెప్పువారికి, నన్ని, విషయములలోను, ప్రత్యక్షములో, దుల్యమేను, ఐనను దేవుడున్నాడని, భయపడి - అక్రమ కార్యములు చేయనందున, లోకులకు, శ్రమలేక పోవడము, మంచివా డనిపించుకోవడము - దేవుడున్నయెడల, బరమందు, దేవునివలన, మంచి గలుగ జేసుకోవడము, ఈలాభ మేర్పడుచున్నది- దేవుడులేడని రాజదండనకు, భయపడి, అక్రమ కార్యములను, బహిరంగముగా జేయక పోయినను దనసుఖార్థము రహస్యముగా జేసి, ఇది, యెక్కడ బైటపడునో యున్నభీతియు- బయలుపడినయెడల, రాజదండనయు, లోకనిందయు

నిచ్చలు ననుభవించుటయేగాక- దేవుడున్నయెడల బరమందును శిక్షింపబడుచున్నాడు, కాబట్టి దేవుడు లేడనుదానికంటే- కలడని- భయపడి, సద్ధర్మముల నాచరించుటయుక్తము - గనుక యేవిధముచేతనైనను- జగత్కారణమైన భగవంతు డున్నాడని యే చెప్పవలయును- భగవంతుడున్నాడనుటకు నాస్తిక ధ్వాంతభాస్కరము,,అనుగ్రంథములోననేకయుక్తులు వ్రాసియున్నాను-జూడుడు. ఇదియిందలి రాద్ధాంతము ఐతే.

(*) అట్టి బ్రహ్మము సగుణమా-నిర్గుణమా- అను సందిగ్ధ మునకు రాద్ధాంతము. (*)

ఎట్లనగా బ్రహ్మము నిర్గుణమే ఐతే జడప్రాయ మైన- ఆకాశము వంటి శుద్ధబయలే యగును- ఇట్టి బ్రహ్మము, సగుణముగా నుండు జగత్తుకు కారణముగాకపోవుటయె గాక అట్టి శూన్యప్రాయమైనవస్తువుతో ప్రయోజనమేమి కాబట్టి బ్రహ్మము సర్వశక్తి గలిగి జగత్తుకు గారణమైన వాడుగనుక సగుణ మనియె చెప్ప వలయును- దీని వివరము నిర్గుణ వాద నిరాకరణమునందు జూడుడుఇదియిందలిరాద్ధాంతము.

(*) బ్రహ్మము జగత్తునకు వివర్తోపాదాన కారణమా-నిమిత్తకారణమా- పరిణామ్యుపాదాన కారణమా - అభిన్ననిమిత్తోపాదాన కారణమా- అనుసందిగ్ధములకు రాద్ధాంతము. (*)

కార్య రూపమైన జగత్తును బట్టి బ్రహ్మముజగత్తుకు కారణమని చెప్పుటలో.

౧ జీవేశ్వరాభేదమును జెప్పునట్టియద్వైతులు, బ్రహ్మము జగత్తునకు వివర్తోపాదానకారణమని చెప్పుచున్నారు.

౨ చిదచిదీశ్వరులకు భేదమును జెప్పుద్వైతులు బ్రహ్మముజగత్తునకు నిమిత్తకారణమని చెప్పుచున్నారు.

౩ బ్రహ్మమేకాలభేదముచేత జగద్రూపముగా బరిణమించుచున్నదని చెప్పుకేవల పరిణామ కారణవాదులు బ్రహ్మముజగత్తునకు పరిణామ్యుపాదాన కారణమని చెప్పుచున్నారు.

౪ బ్రహ్మము- విశేష్యమనియు- చిదచిత్తులువిశేషణములనియు విశేష్యమైనబ్రహ్మము సంకల్పించి తనకు విశేషణములైన చిదచిత్తులను మిశ్రము చేసి- జగద్రూపముగా జేయుచున్నాడనియు, చిదచిద్విశిష్టము బ్రహ్మ- మనియు జెప్పువిశిష్టమతమువారు- బ్రహ్మముజగత్తునకు- అభిన్ననిమిత్తోపాదాన కారణమని చెప్పుచున్నారు.

ఈతత్త్వసందిగ్ధములకు రాద్ధాంతము.

౧ అద్వైతులుచెప్పు వివర్తోపాదాన కారణ మనగా రజ్జువునందు సర్పభ్రమగలిగినట్లు బ్రహ్మమునందు జగద్భ్రమ గలుగుచున్నదని చెప్పుచున్నారు- ఇట్లుగలుగుటకు భ్రమాధారరజ్జువు పూర్వము చూడబడ్డసర్పము భ్రమించువాడు - భ్రమజనకదోషము నీనాలుగు నుండక భ్రమగలుగదు- వారిసిద్ధాంతములో బ్రహ్మము సజాతీయవిజాతీయ స్వగతభేదములు లేనివాడుగనుక ఆయనకంటె నతిరిక్త పదార్థమేలేదు కాబట్టిభ్రమసిద్ధించుటకు పైజెప్పిననాలుగు పదార్థములెక్కడివి- బ్రహ్మమునకేతనయందు తనకేభ్రమ గలిగినదంటే-బ్రహ్మముజ్ఞానస్వరూపుడే- భ్రమయెట్లుగలుగును బ్రహ్మమందు జీవునికిగలిగినదంటే బ్రహ్మమునకుజీవత్వము వారిసిద్ధాంత ప్రకారము అవిద్య

వల్లనే గలుగవలెనే అవిద్య - అనగా-అజ్ఞానము- అజ్ఞాన మనగా భ్రమ బ్రహ్మమునకుఅట్టిభ్రమగలుగక జీవత్వ మెట్లు సిద్ధించె- కాబట్టి జగత్తుకు బ్రహ్మము వివర్తోపాదాన కారణ మని చెప్పుమాట సరిగాదు. ఈవిషయము నిర్గుణ వాద నిరాకరణములో విపులముగా వ్రాసి యున్నాముచూడుడు.

౨, ద్వైతులు చెప్పు నిమిత్త కారణ మనగా కుమ్మరవాడు మన్ను నీళ్లుగలిపి కుండలు జేసినట్లు వేఱుగా నుండు చిదచిత్తులను, గలిపి జగత్తును జేయు చున్నాడని చెప్పుచున్నారు. ఈపక్షములో బ్రహ్మమునకంటే చిదచిత్తులు వేఱుగా నుండవలెను- అట్లుండు నెడల ననేక జీవులు ననేక పంచ భూత పరమాణువులు నుండవలెను క్రింది తరగతిలోనే ఇన్ని యుండునపుడు దేవుని పైతరగతిలోను గొన్ని యుండవచ్చును- ఆపక్షములో బ్రహ్మమునకు మరియొక కారణము- ఆకారణమునకు మరియొక కారణము- ఇట్లు కారణ పరంపర లేర్పడును. ఎట్లనగా కుమ్మర వానికి తండ్రి ఆతండ్రికి తండ్రివలె ఇట్లు కారణ పరంపరయుండి కారణానవస్థ గలుగును-కాబట్టి జగత్తునకు బ్రహ్మము నిమిత్త కారణమని చెప్పుటయును సరిగాదు.

౩, బ్రహ్మము కేవల పరిణామ కారణమనిచెప్పు వారు పరిణామ్యుపాదాన కారణ మెట్లు చెప్పెద రనగా- బ్రహ్మమే తనయిచ్ఛచేత గాకుండ గాలభేదముచేత జగద్రూపకముగా బరిణమించు చున్నదని చెప్పుచున్నారు- ఇదెట్లు గలుగును- బ్రహ్మము తనకిచ్ఛ లేకనే- యొకరి ప్రేరణ లేకనే యెట్లు కాల భేదముచేత జగద్రూపముగా బరిణమించును అట్లుపరిణమించునెడల జగత్తుకు కాలమే కారణమని చెప్పవలసివచ్చును.

కాబట్టి జగత్తుకు బ్రహ్మము కేవల పరిణామ్యుపాదాన కారణ

మని చెప్పుట సరిగాదు.

౪, విశిష్ట మతము వారుచెప్పునట్టి యభిన్న నిమిత్తోపాదాన కారణ మెట్లనగా- సవిశేష బ్రహ్మము ఒక్కడే యనియు - నయితే బ్రహ్మమువిశేష్యమనియుచిదచిత్తులుబ్రహ్మమునకు విశేషణము లనియు విశేష్యమైన బ్రహ్మము సంకల్పించితనకు విశేషణములై తన పరాపర ప్రకృతులైన చిదచిత్తులను మిశ్రము చేసి జగద్రూపముగా జేయుచు న్నాడని చెప్పు చున్నారు.

ఇందువలన ననేకములు వేఱుగా లేనందున బ్రహ్మమునకువిశిష్టరూపేణ, ఏకత్వమును, తనకు విశేషణములైన పరాపరశక్తులనుజగద్రూపముగా జేయుటవలన బ్రహ్మమునకు జగత్కారణత్వమును , దానొక్కడే యుండి సంకల్పించి తన శక్తులను బ్రపంచముగా బరిణమింపజేయుటవలన బ్రహ్మమునకు ప్రపంచనిర్మాణమునకై కారణ సామగ్రీ నిరపేక్షత్వమును సిద్ధించుచున్నది.

కాబట్టి పైప్రకారము చెప్పుటకన్నా బ్రహ్మము జగత్తునకు అభిన్న నిమిత్తోపాదాన కారణమని చెప్పుటయె యుక్తముగా నున్నది. ఇందువలన బ్రహ్మమునకు జగత్తునకు విశేష్య విశేషణ న్యాయముగా దత్త్వము-అద్వైతమనియె చెప్ప వలయును.యిది యిందలి రాద్ధాంతము.

లోకాంతరములను బొంద దగిన జీవుడను వస్తువు కలదా లేదా-అను సందిగ్ధమునకు రాద్ధాంతము.

మరణానంతరము చేతన కార్యములు గనుపించవు గనుక జీవుడు శరీరము విడిచి పోయినాడని కొందఱును- నిప్పు- నీళ్లును- పరికరములు గలిసి పొగబండికి చలనము గలిగినట్లు చేతనాచేతన మిశ్రితమువలన చలన వృద్ధి జ్ఞానాది గుణములు గలిగియుండి - వాట్ల మెళన

ము శిథిలమైనప్పుడు- ఆచలనాది గుణములుగనుపించవు గాని జీవుడుండి యిప్పుడు పోవడము గాదని కొందఱును జెప్పుచున్నారు

ఈసందిగ్ధమునకు రాద్ధాంతము.

కేవలము అచేతనముల మిశ్రితము వలన ననేక గుణములు గలుగ వచ్చును గాని జ్ఞానగుణము గలుగుటకు హేతువుచాలదు. కాబట్టి జీవుని నొప్పవలెనని చెప్పుచున్నారు- ఇట్లు జీవునినొప్పువారు చెప్పు జీవ స్వరూపము. ఎట్లనగా.——

అంతఃకరణమే జీవు డనియు నంతఃకరణావచ్ఛిన్న చైతన్యమె జీవుడనియు- నంతఃకరణమందు ప్రతిబింబించిన కూటస్థ ప్రతిబింబమెజీవుడనియు- నంతఃకరణమును- బ్రతిబింబమును కూటస్థుడును జేరిన సమష్టియె జీవుడనియు- నిట్లనేక విధములుగాజీవ స్వరూపమును జెప్పుచున్నారు.

అంతఃకరణము- జీవుడని చెప్పితే- అంతఃకరణము- మనోరూపము- నామనస్సెక్కడనో పోయెనుగనుక నేను వినలేదు తిరిగి ఆ సంగతి చెప్పు- అని అడుగు చున్నాడే- నేననువాడు మనస్సుకంటె వేరైనవాడేగదా- మఱియు మూర్ఛాదులలో నాకేమి తెలియ లేదనుచున్నాడే మనస్సు జీవుడైతే అప్పుడు వాడు చచ్చి తిరుగాపుట్టెనా కాబట్టిఅంతఃకరణముజీవుడు గాడు.

అంతఃకరణావచ్ఛిన్న చైతన్యము జీవుడని యంటె మూర్ఛానిద్రాది సమయములలో నేమియు తెలియదే - అప్పు డంతఃకరణమునుండి జీవు డావల పోయినాడా- కాబట్టి యంతఃకరణావచ్ఛిన్న చైతన్యము జీవుడు గాడు.

అంతఃకరణ ప్రతిబింబము జీవుడని యంటె పైఆక్షేపముదీనికి గూడ వచ్చుట అట్లుండగా అంతఃకరణ మందు కూటస్థుడు ప్రతిబింబించుటకు- అంతఃకరణము- అద్దమా- ఇంతెగాక కూటస్థు డనంబడు బ్రహ్మమునకు రూపములేదే - ఆతడుప్రతిబింబించుట ఎట్లు-మంచిది ప్రతిబింబము అవస్తువాయెనే జ్ఞాన సంకల్పాదులు సుఖ దుఃఖ భోక్తృత్వాదులు దానికి గలుగుట ఎట్లుకాబట్టి యంతఃకరణ ప్రతిబింబము జీవుడు కాడు.

అంతఃకరణమును ప్రతిబింబమును,, కూటస్థుడును మూడు చేరి జీవుడని చెప్పువారు కర్తయు సుఖ దుఃఖ భోక్తయు ప్రతిబింబుడనియు అంతఃకరణ నాశము వలన మోక్షము కూటస్థుని కనియుం జెప్పుచున్నారు. ఇప్పుడు కూటస్థునికి మోక్షముగలుగుటకు నితనికి పూర్వము బంధము వచ్చినదా- మంచిది బంధము ప్రతిబింబునికి గలిగి,వాడు- దుఃఖాద్యనుభవము చేయడము- వానికి గలుగు జ్ఞానాదులచేతకూటస్థునికి మోక్షము గలుగుచున్నదని చెప్పడము చూడగా - చేసేవాడొకడు దాని ఫలము ననుభవించు వాడొకడను లోకసామెతగా నేర్పడును- కాబట్టి- అంతఃకరణము- ప్రతిబింబము కూటస్థుడును - ఈ మూడు చేరి, జీవుడనుటయు సరిగాదు.

ఇందువలన జీవస్వరూపము ఎవ్వరికిని, జకటగా దెలియదు.

ఐనను జీవుడనునది కొన్నింటి మేళనమువలన, జ్ఞానశరీర వృద్ధ్యాది గుణములు గలది- అని చెప్పుటకంటే - జీవుడను పదార్థము వేరేయున్నది లోకాంతరములో పుణ్యపాప ఫలములను- దేవునివలన ననుభవించు చున్నదని చెప్పుట మేలు- ఎందువలన నంటె ఇచ్చట శరీర తత్త్వములు శిథిలమైతె ఆవృద్ధి జ్ఞానాదిగుణములు పోవుచున్నవను

నెడల లోకములో నెవరును వారివారి సుఖమును గోరువారేను- కాబట్టిసుఖమునకు ధనము స్త్రీలు మొదలగునవి యావశ్యకములు - విశేషముగా- సుఖముగోరువారు- ఎదుటివారికి - దుఃఖము గలుగజేయునది- తమకు పైసుఖము లధికములుగా- గలుగజాలవు- అందువలన పరధన పరస్త్రీ హారణాదులయందు ఉద్యములగుదురు- ఇందుకుధర్మవిరుద్ధమైన ధనమును- స్త్రీలను- ఆసించితె పర లోకములో దేవుడు శిక్షించునని భయపడి సత్యముగా- మంచిగా నడుచుటకు హేతువగుచున్నది- మఱియు జీవు డున్నయెడల దేవునివలన- వెనుక- మంచిననుభవించు చున్నాడు- కాబట్టి జీవుడు లేడనుదానికంటె జీవుడున్నాడు- పుణ్యపాప ఫలములను దేవునివలన ఒరములో ననుభవించు చున్నాడని చెప్పుట న్యాయ్యముగా నున్నయది.

ఇదియే యిందలి రాద్ధాంతము.

—(*) { జీవునికి జన్మాంతరము గలదా- లేదా అను సందిగ్ధమునకు రాద్ధాంతము. } (*)—

జీవునికి జన్మాంతరము కలదనికొందఱు, లేదని కొందఱు,చెప్పుచున్నారు.

ఉన్నదనువారు.

ప్రతి మనుజునికి యెంత బుద్ధిమంతునికైన సుఖ దుఃఖాద్యనుభవములు భిన్నభిన్నములుగా నాయా కాలములయందు బ్రసక్తములగుచు నుండుటయును రోగమరణములు ఎంతవైద్యము దెలిసినవారికైన, అకాలములయందు గలుగుచు నుండుటయు, నిట్టివిచూచి పూర్వజన్మకృత కర్మార్జనము వలన, నీజన్మములో దేవుడు గలుగ జే

యునవియనియు- నట్లుగాక దేవుడు స్వతంత్రముగాగలుగ జేయుచున్నాడంటే దేవునికి పక్షపాతము గలుగును - కాబట్టి పూర్వకర్మాదృష్టము వలనదేవు డివి కలుగజేయు చున్నాడనియు నిందువలనపూర్వజన్మమును ఒప్పవలెననియు జెప్పుచున్నారు.

జన్మాంతరము లేదను వారు.

పూర్వజన్మ కర్మార్జితమైన పుణ్యపాపములకు ఫలరూపకముగా నీ జన్మములో దేవుడు సుఖదుఃఖాదులను గలుగ జేయుచున్నాడను నెడల జీవునికి బూర్వజన్మ జ్ఞానము నిచ్చియున్న పక్షమందు- నప్పటి కర్మములకు నిప్పుడు ఫలములను దేవుడు తనకనుభవింప జేయుచున్నాడని తలచుటకు హేతు వగునుగాని పూర్వజన్మజ్ఞానమునీయకపూర్వజన్మ దేహార్జిత కర్మములకు నీజన్మములో ఫలములనివ్వడము చేసినవాడొకడు ఫలము ననుభవించు వాడొకడుగా న్యాయ విరోధమగును గనుక నిదియును బక్షపాతము గాదా— కాబట్టిదేవుడు స్వతంత్రుడు, ఆయన సొత్తైన జీవులకు వివిధవిలక్షణత కనుపఱచుటకు నీచోచ్చఫలములనిచ్చుటలో ఆయనకు పక్షపాతమేమి- స్వతంత్రముగానేసుఖదుఃఖాదులను-గలుగజేయు చున్నాడనియు-నిందువలన బూర్వజన్మమును ఒప్పబనిలేదనియు జెప్పుచున్నారు.

ఈసందిగ్ధమునకు రాద్ధాంతము.

ఏది యెట్లుండినను బూర్వజన్మములో జేసికొన్నది యీజన్మములో ననుభవించుచున్నానని చెప్పునెడల దేవునియందు దోషము వేయక, ఆదోషము తనయందు వేసుకొన్నట్టులేర్పడి దేవునికిదయ గలుగుటకును దాను ఈజన్మములో సత్కృత్యములను జేసితే ముందుజన్మములో దుఃఖము ననుభవింతునని భయపడి లోకహింసాది కార్య

ములు చేయకుండుటకు హేతువగుచున్నది గనుక జన్మాంతరమున్నదని చెప్పుట యుక్తముగానున్నయది.

ఇదియేయుందలి రాద్ధాంతము.

(*) జీవుడుస్వతంత్రుడా- పరతంత్రుడా- అను సందిగ్ధమునకు రాద్ధాంతము. (*)

జీవుడు బహువిషయములలో స్వతంత్రుడుగా నుండునట్లు తెలియవచ్చుచున్నది. ఐతే కొన్నిసంగతులలో పురుషప్రయత్నము- సహాయసంపత్తు లనేకములుండియు ఫలముపుట్టకపోవడము - నొకప్పుడప్రయత్నముగాను ఏసహాయసంపత్తులులేకను ఫలముపుట్టడము నిది-యును దెలియవచ్చుచున్నది- పైకారణములవలన గొందఱు జీవుడు స్వతంత్రుడనియు - మఱికొందఱు పరతంత్రు డనియు వాదించు చున్నారు.

ఎట్లనవానివాని పూర్వజన్మ కర్మానుసారముగ దేవుడు ప్రతికార్యము జరిపించుచున్నాడని కొందఱు- అట్లు కేవల పరతంత్రుడైతే పూర్వపూర్వ జన్మములలోనుజీవుడు పరతంత్రుడేనే- అస్వతంత్రుడుగాజేయు కార్యములకునీవల జన్మములలోను జీవుడు ఫలభోక్తయెట్లగుచున్నాడు- అట్లుగాక దేవుడుతానే జీవులచేత పూర్వజన్మములలోకర్మలుచేయించి ,యీవలజన్మములలో ఫలములనిచ్చుచున్నాడనిగాని- లేకదెవుడేస్వతంత్రముగా ఫలముల నిచ్చుచున్నాడనిగానిచెప్పునెడలదేవుని బక్షపాతముగాదా కాబట్టిజీవుడు స్వతంత్రుడనియే చెప్పవలయునని కొందరుచెప్పుచున్నారు అట్లుస్వతంత్రుడైతేఅందరును విద్యాధనములను ఆయు రారోగ్యములను గోరి పాటుపడేవారేనే- వారియుద్దేశ్యములు అన్నియునందఱకు ఫలించినవా - కాబట్టిఅదృష్ట

మునొప్పవలెనని కొందఱుచెప్పుచున్నారు. ఐతేవీరు- అదృష్టమునకుకారణముసరిగా జెప్పజాలకయున్నారు- ఎట్లన- ఇదిఫలానా హేతువని తెలియకనే- ఏదేని ప్రయత్నము- విఫలమైనప్పుడు- కాలస్వభావమనికొందఱు- శకునము బాగా కాలేదని కొందఱు- దుస్స్వప్నఫలమని కొందఱు- గ్రహచారము బాలలేదనికొందఱు- పూర్వజన్మకర్మఫలమువలన నిట్లయినదనికొందఱు- నిట్లనేకవిధములుగా జెప్పుచున్నారు- ఇట్లు సరియైనకారణము కనుపించనందువలననే, అదృష్టమనిపేరువచ్చినది.

పురుషప్రయత్నము చెప్పువారు కార్యవిఘ్నమునకు కొన్నిమనకు తెలియని కారణములుండును- అవిమనకు తెలియనందున అదృష్టమనియు- దానిననుసరించి దేవుడుపైప్రకారము ఫలముల నిచ్చుచున్నాడనియు ఆస్తికులుచెప్పుచున్నారు - అదిసరిగాదు కొన్నిమనకు తెలియని ప్రతిబంధక కారణములుండి కార్యము పుట్టలేదని నాస్తికులు చెప్పుచున్నారు.

వీరలకు నట్టిప్రతిబంధక కారణములు తెలియక పోయెనే- అట్టి కారణము లున్నవని చెప్పుటకు నేమిప్రమాణము - ప్రతిబంధక కారణములు తెలియవని చెప్పుచూ- అట్టి కారణము లున్నవనుట- దేవుడు ఫలప్రదాత యని చెప్పుటకు నొప్పనిమాటలే గాని యుక్తిసహములు గావు ఈయుభయ సందిగ్ధములకు రాద్ధాంతము.

దేవుడు జీవునికి కొంత స్వాతంత్ర్య మిచ్చి యున్నాడు ఇందువలననే. కరణ కళేబరముల నిచ్చి విషయములను గలుగజేసి యున్నాడు- గాన,కార్యములు చేయుటకును - సుఖదుఃఖాద్యనుభవము చేయుటకును హేతువులగుచున్నవి - ఐతేఫలప్రదాతృత్వము దేవుడు తనయందుంచుకొన్నాడు పురుషునికి సుఖ దుఃఖములు గలుగుటకు

మూడుహేతువులు రోగ మరణాదులకు ప్రత్యక్షములుగానుండు కారణములు.

రోగములు వారి వారి వంశ పరంపరగా, రక్త సంబంధమువలన వచ్చునవి కొన్ని చతుర్విధ భూతముల, మార్పులవలన, గలిగి వ్యాపించునవి కొన్ని- యిందులోనే, సోకుడు వ్యాధులుగా నుండునవి కొన్ని-జీవులభోజన పాననిద్రా మైథునాదుల యొక్క వ్యత్యాసములవలన వచ్చునవికొన్ని- వీట్లవలననే మరణాదులుగలుగ వచ్చును.

ఇట్లుమరణము గలిగేవారికి శాస్త్రములలో అనియతాయుష్కులనిచెప్పి యుండునది- ఎట్లనగా యుద్ధాదులయందును మారి పోలేరి మొదలైనవాట్లయందును సంఘాతమరణాదులు గలుగుచున్నవి-ఇవి- అదృష్టము వలనగలిగినవంటె అదృష్టముయొక్క శుభాశుభ ఫలానుభవకాలములను తెలుపునది జ్యోతిశ్శాస్త్రమని చెప్పుచున్నారే- పైరీతిని వచ్చురోగములకేమి - మరణములకేమి- ఆజాతకశాస్త్రములలో-సంఘాతమరణాదులకేమి- గతి చెప్పబడియున్నదా కాబట్టియిట్టివాట్లకే పురుషప్రయత్నాదులు సౌషధములు చెప్పబడియుండేవి- ఇవిగాకఅపమృత్యుపరిహారముగ దానహోమ మంత్రాదులుచెప్పి యుండేవి - ఇవిగాకకలుగువాట్లకేమి హఠాత్తుగాను అప్రయత్నముగాను సిద్ధించుకార్యములకేమి-అదృష్టమును ఒప్పి తీరవలెను- ఆఅదృష్టమునకు సరియైన కారణము తెలియకపోయినను వీట్లకుహేతువు తెలియదు ఇట్టి యనేకసాధక బాధకములు ఉభయులకునుండినను యిందలిరాద్ధాంత మేమన్నను.

పురుషునికి దేవుడు కరణ కళేబరములనిచ్చి యనుభవించుటకు విషయములనిచ్చి యున్నందువలన ప్రయత్నాంశములలో జీవుడుస్వతం

తుడనియు ఫలమును దేవుడు యివ్వవలసినదిగనుక యీవిషయములో నస్వతంత్రుడనియు ఐతే దేవుడు కొన్నింటికి సద్వారముగాను కొన్నింటికి- అద్వారముగాను ఫలములనిచ్చుచున్నాడని చెప్పుటమేలు ఇందువలన దేవుడున్నాడని యాస్తికబుద్ధితో లోకహితకార్యములు చేయుటకును- నిషిద్ధకార్యములు చేయకుండుటకును హేతువగుచున్నది- కాబట్టి జీవుడు ప్రయత్నాంశములో స్వతంత్రుడనియు ఫలప్రాప్త్యంశములో పరతంత్రుడనియు చెప్పుటయుక్తముగా నున్నదిఇది ఇందలి రాద్ధాంతము.

—(✽) {సత్కర్మము లేవి - అసత్కర్మము లేవి-అను సందిగ్ధమునకు రాద్ధాంతము.} (✽)—

హిందూ వేద మతమువారు, పూర్వము, బ్రాహ్మణులు సహా, గోమాంసభక్షణము, పునర్వివాహము- నియోగము, మొదలైనవి, చేయుచుండిరి-ఇప్పుడు మానివేసిరి- కొందఱు మాతులకన్యను, వివాహమాడుచుండిరి- కొందఱు, నిషేధించి యుండిరి- మధ్యదేశములో, శిల్పులు, గోమాంసము, భక్షించుటయు- పూర్వదేశమువారు, మత్స్యములను భక్షించుటయు- స్త్రీలువ్యభిచరించుటయు-నుత్తర దేశములో మద్యపానము చేయుటయు-రజస్వలాస్త్రీలను కడగా నుంచక పోవుటయునివి దోషావహములుగావని మనువుచెప్పియున్నాడు మఱియు దక్షిణదేశములో బ్రాహ్మణులు పర్యుషితాన్నమును- ఆపణపృథుకములనుభక్షించుచున్నారు- శ్రౌత్రియులు చర్మభస్త్రికా జలపానము జేయుచున్నారు-హవ్యకవ్యములలో మాత్రము, ఒకటి, రెండుభేదములమత్స్యములను భక్షించవచ్చును- అవియుతక్కినకాలములలో భక్షించకూడదు- తుదకుమత్స్యములను తిను జలపక్షులుకూడ అభక్ష్యములని మ

న్వాదులుచెప్పియుండగా బ్రాహ్మణులు-వైశ్యులుతప్ప తక్కినవారు సర్వవిధమత్స్యములను- అన్నికాలములలో- అన్నిదేశములలో-ప్రాయశః భక్షించుచున్నారు-దక్షిణదేశములో, బ్రాహ్మణులు - వైశ్యులు-దప్ప- తక్కినవారు- కోడిని భక్షించుచున్నారు.

ఇట్టివి దేశభేదములచేతను- కాలభేదములచేతను-అవే సద్ధర్మములని వారువారు నాయాదేశకాలములయందు ఆచరించుచున్నారు - కడమ వేదమతములవారు పినతండ్రి పినతల్లి కొమార్తెలను-వివాహమాడుచున్నారు ఇట్టివి యాయామతస్థులు సద్ధర్మములని యాచరించుచున్నారు- వారువారు నేర్పఱచుకొని యాచరించుపరస్పర విరుద్ధధర్మము లెట్లు పుణ్యహేతువులగును- దేవుడేర్పఱచినవైతే అందఱికి-దండ్రియైనదేవుడు- కాలదేశములచేతనైతేనేమి మతభేదముల చేతనైతేనేమి- పక్షపాతములుగాను- అవ్యవస్థితములుగాను-గోహింసా నిరూపకములైన యిట్టిధర్మముల నేర్పఱచునా. ఈసందిగ్ధమునకు రాద్ధాంతము.

ఏధర్మాధర్మములు దేవుడేర్పరచినవిగావు వారువారును- ఆయాకాలదేశమతభేదములచేత ఏర్పఱచుకొన్నవేను. ఐతే దేవుడువీట్లకు ఫలములనీయవచ్చును. ఏలనంటే ఎవ్వరును నేప్రకారమేర్పఱచుకొన్న సదసత్కర్మములకు వాటివాటికి ననురూపములైన రక్షాశిక్షలు దేవుడు చేయునని యేర్పఱచుకొన్నారు. గానవారలవారల యభిసంధి ప్రకారముగ దేవుడు శిక్షారక్షాదుల చేయును- ఐతేవారు వారు నేర్పఱచుకొన్నప్రకారముగ శిక్షారక్షాదులు దేవుడు చేయుటకునిమిత్తమేమనియొకశంకదోచును- ఇందుకున్యాయము-వారువారును ఈయీ కార్యములు చేసితే దేవుడు రక్షించునని దేవుడున్నాడనునట్టియాస్తిక

బుద్ధితో జేయుచున్నారుగనుక వారియందు దేవునికి ప్రీతిగలిగి రక్షించుచున్నాడు.

అసత్కార్యములని వారివారిపూర్వీకాచారములలో నిషేధింపబడినవి యు దేవుడులేడను నాస్తికబుద్ధితో తనయిష్టప్రకారముగ జేయుచున్నాడు గనుక దేవునికి కోపమువచ్చి శిక్షింపవచ్చును.

ఈ హేతువులచేత వారివారిపితృపితామహ ప్రపితామహాచరితములైన సద్ధర్మములే సత్కర్మములని యెంచి అవియాచరించుటయు క్తము.

ఇదియిందలి రాద్ధాంతము.

—(*) సత్కర్మ దుష్కర్మ ఫలరూప పుణ్యపాపానుభవములు చేయుటకుస్వర్గనరకములున్నవా అట్టిస్వర్గనరకము లనుభవించుపితరులకు తిధులుపెట్టితే వారువచ్చి భుజించుటఎట్లు అనుసందిగ్ధమునకు రాద్ధాంతము. (*)—

సత్కర్మములయొక్కయు- అసత్కర్మములయొక్కయు-విధిరములైన వ్రాసియున్నాము- అట్టి సదసత్కర్మములయొక్క ఫలానుభవముజేయుటకు- స్వర్గనరకము లున్నవనిగాని- లేకజన్మాంతరములోనే- ఐశ్వర్యదారిద్ర్య - ఆరోగ్య రోగాదులవలన- నాయా ఫలము లనుభవించుటగాని యున్నదని చెప్పుటకు పూర్వ జన్మస్మృతియెవ్వరికి లేనందున వీట్లసంగతులు నిశ్చయించుటకు నెవ్వరికి సాధ్యముగాదు - శాస్త్రములలో చూడబోతే - ఆయామత వేద శాస్త్రములలో పరస్పర విరుద్ధములుగా నానావిధములుగా జెప్పి యున్నారు-యిందువలన పైనవ్రాసినప్రకారము సదసత్కర్మము లనునవి వారివారి అభిసంధినిబట్టి దేవునికి ప్రీత్యప్రీతులుగలిగి శిక్షారక్షాదులు

చేయుటలో స్వర్గనరకములేర్పరచి- అక్కడజేయునో- లేకజన్మాంతరములలో నిక్కడనే రోగరాజ్యాదిరూపముగా జేయునో యిదిచెప్పుటకు యెవ్వరికి శక్యముగాదు- ఎక్కడనైనాగాని శిక్షారక్షాదులు చేయుచున్నాడని దేవునికిభయపడి సత్కార్యములు జేయుటయుక్తము.

పితరులు తిథులయందువచ్చి పిండాదులుభుజించుతారని చెప్పుటకు యేమాత్రము యుక్తిచాలదు- ఇందువలన వారువచ్చునెడల స్వర్గనరకములలో నుండువారికి లీవుకావలెను- లేక జన్మాంతరములలో నుండు వారెట్లువత్తురు- ఇందువలన పురాణ మహమ్మదీయాసులు ఈ సంగతియొప్పలేదు ఐతె కులాచారప్రకారము పితృప్రీతిగామనుష్యులకు అన్నవస్త్రాదులను యిచ్చుట- లోకోపకారముగానున్నది- యిందువలన దేవునికిప్రీతిగలిగి- ఆపితరులకు- వారుమెచ్చుటఎట్లుండినా- దేవుడు వారలకుమేలు, గలుగచేయును. యిందువల్లనేతురకలు, దేవునికిప్రీతిగా నన్నాదులితరులకిచ్చి- ఆపుణ్యము తనపితరులకు చేర్చుమని దేవుని ప్రార్థించుచున్నారు- యిదియే,(ఫాయితా) అనిచెప్పుచున్నారు. యింతేగాక హిందువులును తిథిపెట్టినవెనుక (పితృరూపీ శ్రీజనార్దనః ప్రీయతామ్) అనిచెప్పుచున్నారు- యిందువలనపితృపితామహ- ప్రపితామహాచరితము ననుసరించి పితృకార్యములు చేయుచుండుటయే యుక్తము.

యిదియిందలి రాద్ధాంతము.

——(*) మోక్షమనునది, కలదా- లేదా అది ఎట్టిది - అనుసందిగ్ధమునకురాద్ధాంతము. (*)——

మోక్షమనునదియిట్టిదని చూచివచ్చిచెప్పినవారు లేరుగాన నెవ్వరికిని దెలియదు- దేవుడును యిట్టిదనిచెప్పలేదు- ఐతేవారువారుసా

లోక్యసామీప్య- సారూప్య- సాయుజ్యములే మోక్షములనియు- జీవుడు పైకి బోవుచుండుటయే, మోక్షమనియు- సుఖదుఃఖానుభవమునకు హేతువగు తన యంతఃకరణమును నశింపచేసుకొనుటయే మోక్షమనియు- స్వర్గముననుభవించుటయే, మోక్షమనియు, నిట్లునానావిధములుగా జెప్పుచున్నారు, ఇందువలననిర్ధారణ తెలియకగడా యిట్లుచెప్పుచున్నారు ఐతేసమష్టికిబంధము దుఃఖహేతు వనియు, మోక్షమనగా, ఆబంధమువీడుటయనియు, ఈమోక్షముగలుగుటకు వారివారిమతరీత్యా, యుండు మంచియత్నములు చేయవలయుననియుం జెప్పుచున్నారు, ఇందువలన శాశ్వత సుఖము గలుగుచున్నదనియు చెప్పుచున్నారు.

కాబట్టి మోక్షము లేదనుటకంటే గలదనుటయుక్తము, ఇందువలన మోక్షముసంపాదించవలెనని భూతహింసాది కార్యములునివర్తించిన తాత్కార్యములుచేయుటకు హేతువగుచున్నది.

ఇదియిందలి రాద్ధాంతము.

—(*) { మోక్షోపాయము-భక్తియా- తత్త్వజ్ఞానమా-
బ్రహ్మాద్వితీయజ్ఞానమా-అత్యమా-యోగాదులా.
ప్రపత్తియా - అనుసందిగ్ధములకు రాద్ధాంతము. } (*)—

మోక్షోపాయము భక్తియనిచెప్పువారు దేవునికి- రూపమును- లోకమును-నున్నవి. ఉపాసనా తారతమ్య ప్రకారముగ.

సాలోక్యము= అనగా- దేవునిలోకప్రాప్తి.

సామీప్యము= అనగా- దేవునిలోకములో దేవుని సమీపమునకు బోవుట.

సారూప్యము= అనగా- ఆదేవునియొక్కరూపమువంటి రూపమువీనికిగలుగుట.

సాయుజ్యము= అనగా- ఆదేవునిలో జేరుటగాని సమానసుఖంబుగలుగుటగాని యందురు.

దీనికిఉపాయము తైలధారవలెనెడతెగకుండ చిత్తమునుదేవునియందుంచి తద్రూపమునుధ్యానించుట- ఈధ్యానతారతమ్యమును బట్టి పైమోక్షములు దేవునిదయవలన గలుగుచున్నవని మోక్షోపాయముభక్తియనువారు చెప్పుచున్నారు.

౨ మోక్షోపాయము జ్ఞానమనువారు.

౨౪ తత్త్వములతో శరీరమేర్పడి.

౨౫ తత్త్వముజీవుడు

౨౬ తత్త్వముబ్రహ్మమని నిశ్చయించువారు.

ఇందువలన కార్యకారణకర్తృత్వములు శరీరనిష్ఠములుగా అంతఃకరణపర్యంతమేర్పడి పోవుచున్నవి, గనుక- జీవునికి కర్తృత్వాదులు సంభవింపవుగావున, పుణ్యాపాపములకుజీవుడు భాక్కుగానందున జీవునికినవి, యంటకపోవుటవలన మోక్షము గలుగుచున్నదని తత్త్వజ్ఞానము మోక్షోపాయమని చెప్పువారుచెప్పుచున్నారు.

౩ మోక్షోపాయము బ్రహ్మాద్వితీయజ్ఞానమనువారు-(బ్రహ్మసత్యం-జగన్మిథ్యా) అనిజీవబ్రహ్మైక్యాను సంధానము చేయువారు. తనజీవుడు బ్రహ్మమనియు తక్కినవి- అనగా- తనఅంతఃకరణము మొదలుగాగలవి- మిథ్యలనియుంజెప్పుటవలన భ్రాంతివలనందోచు ప్రపంచములోజేయుకార్యములు మిథ్యలేగనుకపుణ్యాపాపములు, తనకంటవనియు - ఇందువలనదనకు- అజ్ఞాననివృత్తిగలిగి, తానుబ్రహ్మ మగుచున్నాడనియు- మోక్షోపాయము బ్రహ్మాద్వితీయజ్ఞానమనువారు చెప్పుచున్నారు.

౪ మోక్షోపాయము లక్ష్యములని చెప్పువారు- కంటిలో కాంతిలక్ష్యముగా జూచువారును- శాంభవీ- షణ్ముఖీ- ముద్రాదులవలన తోచబడు తేజస్సులు లక్ష్యములుగా జూచువారును- చెవులుమూసికొని ప్రాణఘోషము- లక్ష్యముగా వినువారును- షడ్విధసమాధులలో నిర్వికల్ప సమాధిలో మనస్సుయొక్క ఏకాగ్రతవలనగలుగు- సుఖములక్ష్యముగా నెంచు వారునునిట్టివారు- ఆలక్ష్యములే బ్రహ్మమనియు- లక్ష్యముజూచుటయే బ్రహ్మ సాక్షాత్కారము గనుక లక్ష్యమే మోక్షోపాయమని చెప్పుచున్నారు.

౫ మోక్షోపాయము- హఠయోగమని చెప్పువారు- ప్రాణాపానసమానాది వాయువులను, రేచకపూరక కుంభకాదులచేత స్వాధీనపఱచుకొని సమాధిలో బ్రహ్మరంధ్రమునుండి ప్రాణమును - విడుచువారు. ఇందువలన అర్చిరాదిగతిగా నూర్ధ్వలోకాదులుగలిగి మోక్షము గలుగుచున్నదని చెప్పుచున్నారు.

౬ మోక్షోపాయము మంత్రయోగమనువారు, శ్వాసను, సోహంఅను అజపామంత్రమును జపించుచూ, మూలాధార, స్వాధిష్ఠాన- మణిపూరక, అనాహత- విశుద్ధ- సహస్రార - చక్రములయొక్క అధిష్ఠానదేవతలున్నారని వారలకు కొన్నికొన్నిలెక్క జపము సమర్పించుచునుపాసించువారు.

వీరలు యిట్లుజపము సమర్పించుటయను మంత్రయోగమే మోక్షోపాయమని చెప్పుచున్నారు, మరియునిట్లనే హృదయకమలమునకు అష్టదళములున్నవని ఆదళములయందు కొన్ని అక్షరములనుంచి జపించువారు మొదలగువారును ఇందులోనే జేరినవారు.

౭ మోక్షోపాయము - లంబికాయోగమనువారు - తననాలుకను అంగిలికి అభ్యాసముచేత జొనిపి కొంత శ్వాస నిరోధము జేసి దానివలన గలుగు మైకము బ్రహ్మ మనువారు.

౮ మోక్షోపాయము ప్రపత్తియనువారు సమస్తమునకు దేవుడు కారణముగనుక నీవెగతియని సాధనాంతరములను విడిచి దృఢవిశ్వాసముతో నుంటే దేవునికి దయగలిగి ఆయనే మోక్షమును గలుగజేయుచున్నాడని చెప్పువారు.

ఇట్లు మోక్షోపాయమును జెప్పువారిలో నింకననేకభేదము లున్నవి.

ఈసందిగ్ధమునకు రాద్ధాంతము.

ఎట్లయిన నివియన్నియు బ్రహ్మ విషయకమైనమతి గలుగుటకు హేతువు లగుచున్నవి గాన యుక్తమైన వేను ఐతే,

౧ మోక్షోపాయము భక్తి యనువారు బ్రహ్మమునకు రూపాదులు చెప్పెదరు- పరిపూర్ణునికి రూపాదులెట్లు గలుగును.

౨ ౨౪ తత్త్వములు తాను కానని - ౨౫ తత్త్వము తాననియనుకొనుటవలన గర్తృత్వము నివర్తించి కార్యములను మానినాడా- అట్టివాడు కనుపించుచున్నాడా- ఉత్తవగు నిట్టి భావనలతో మోక్షము గలుగునట్లు దేవుడు నిర్ణయించితే కావలెను-

౩ మోక్షోపాయము (అహంబ్రహ్మాస్మి) అను బ్రహ్మాద్వితీయ జ్ఞానమనువారు బ్రహ్మమైన తనకు నజ్ఞాన దుఃఖాదులు భ్రాంతి చేతనైనను గలవని యొప్పవలసియున్నది- సత్యజ్ఞానానంద స్వరూపుడైన బ్రహ్మమె తానైతె అజ్ఞాన దుఃఖాదులు ఎట్లుగానైనా గలుగవచ్చునా.

౪ లక్ష్యము బ్రహ్మమనువారు, తనయింద్రియ సన్నికర్షముచలనను -

మనస్సునేకాగ్రత చేయుటచేగలుగు సుఖము మొదలైన లక్ష్యము లు బ్రహ్మమనుచున్నారే- తనయింద్రియ సన్నికర్షణము వలన గలుగులక్ష్యాదులు బ్రహ్మమెట్లగును.

౫ ప్రాణాయామాది రూపములైన యోగములచేత బ్రహ్మప్రాప్తి కలుగుననువారు తాను ప్రాణాపానముల నేకముజేసి శ్రమపడి తీపులుతీసికొని ప్రాణము పోగొట్టుకొనుటయే గానివీట్లవలన పుణ్యపాపసంబంధమువదలి బ్రహ్మమెట్లగును.

౬ అజపామంత్రము- అనగా దినమునకుగలుగు- ౨౧౬౦౦- శ్వాసలనుఆయాచక్రముల యొక్క-అధిష్ఠాన దేవత లనివారుచెప్పు దేవతలకు, కొన్నికొన్ని సమర్పించడము యిది అంతాదనభావనేగాని- వేఱుగాదు- భావనా ప్రకారము నాయాచక్రములయందు రూపభ్రమ గలుగుచున్నది- ఇందువలన ప్రయోజనములేదు

౭ లంబికాయోగము= తననాలుకను - అడుగునకోసి అంగిలిరంధ్రమునకు - శ్రమపడిచొనుపుటయే గాని అందువలనకొంత శ్వాసనిరోధము గలిగి మైకముగలిగితే అదిమోక్షహేతువగునా?

౮ ఇకనేమంటె మోక్షోపాయము ప్రపత్తియనువారు చెప్పునట్లు కర్త- దేవుడని యెంచి-అదృష్టఫలహేతుక కార్యములయందు సాధనాంతరములనపేక్షింపక ఆయనేగతియని నమ్మియుండి కులాగతములైన సద్ధర్మము లాచరించుచూ లోకపీడ చేయక లోకోపకార కార్యములను చేయుచుండుటయను ప్రపత్తి వీట్లలో ముఖ్యమని చెప్పవచ్చును ఎందువల్లనంటే తనను తల్లి కడుపులోనుండగా యెవడురక్షించినాడో- రాతిలోనుండు కప్పకు నెవడు రక్షకుడో - వాడే గతియని నమ్మియుండి దేవతాంతర సాధనాంతరముల గోరక శరణాగతి జేయుచున్నాడు గనుకను సర్వమునకు రక్షకుడు

దేవుడే యైనందున ఆయనరక్షించునుగనుక యిదియే ముఖ్యమని చెప్పవచ్చును- ఇది యిందలి రాద్ధాంతము,

—(✻) మోక్షమునకు యత్నించువాడు ఈషణత్రయాదులను వదలవలెనా వనిలేదా- అను సందిగ్ధమునకు రాద్ధాంతము. (✻)—

ఈలోకసంబంధమైన దారాపుత్రధనాదులను వదలిప్రయత్నము, చేసితేనే గాని మోక్షముసిద్ధింపదని బహుమంది మతస్థులుచెప్పుచున్నారు ఈ పక్షములో జీవునికి దేవుడు కరణ కళేబరముల నిచ్చివిషయములను గల్పించుట దీనియందాసక్తి గలవాడై మోక్షమున కర్హుడుగాకుండు నటుల లోకులను మోసముచేయుటకు సృజించినట్లగును మరియు నట్లు త్యజించిన యెడల దేవుని లీలా విభూతియైన ప్రపంచమును క్షీణింప జేసిన ట్లగును గనుక వానియందు దేవునికి గోపము వచ్చును- దేవుని దయరానిదే భక్తిద్వారకముగాగాని జ్ఞానద్వారకముగా గాని వీనికి మోక్షము గలుగునా. కాబట్టిదేవుడు గలుగజేసినకరణ కళేబరములకు- ననుకూలమై యావశ్యకములైన విషయములను అనుభవింపవలసినదేను. వీడు జన్మము నెత్తినందుకు నిది సార్థకము - ఐతేయింద్రియాదులుడిగినందున వృద్ధాప్యములో విషయాదులయందు బ్రీవృత్తితనంతటనే నివర్తించినట్లు సర్వదాభక్తినిష్ఠుడుగాగాని జ్ఞాననిష్ఠుడుగా గాని యుండువానికి దనంతట విషయవైరాగ్యము గలిగితే గలుగ వచ్చును.

ఇదియే యిందలి రాద్ధాంతము.

—(*) శౌచాచారాదులు-పరమును గురించి యావశ్యకములా. కావాఅనుసందిగ్ధమునకు రాద్ధాంతము. (*)—

శౌచాచారాదులు పుణ్యహేతువులయ్యేనేని యేకరీతిగా నుండవలెను- ఇందువలన అన్ని జాతులకు నన్ని సమయములలో నొకటిగానే శాస్త్రములలో వ్రాసియుండవలెను అట్లులేదు మఱియు దేహాశక్తకాలముల యందును- శౌచాచారాదులు జరుపుకొనుటకు వలనులేని దేశకాలముల యందును సంకోచముచేసి యున్నవి ఇంతేగాక ఆశ్రమభేదముల చేతను వేఱువేఱుగా జెప్పబడియున్నవి ఇతరమతవేదములలో భిన్నభిన్నములుగా జెప్పియున్నారు - ఏకరీతిగలేదు ఇందువలన పుణ్యహేతువులని చెప్పగూడదు - ఇందుకునిదర్శనము - శ్లోకము- మలమాంసమయం దేహం స్వంమత్వా శుచిమస్యతు । శుద్ధింకుర్వంతితోయాద్యైరహో - అజ్ఞజనాజ్ఞతా॥ అని శ్రీశంకరాచార్యుల వారును మహావాక్య దర్పణమను గ్రంథములో వ్రాసియున్నారు - ఇకనేమంటే యైహిక ప్రయోజన హేతుకల్పనము చేయవలయును - వైద్యశాస్త్రములలో జెప్పబడియున్న ప్రకారముగ - దేహారోగ్యమునకును - అసహ్యానివృత్తికిని - దుర్గంధనివృత్తికిని - జెప్పినట్లు గనుపడుచున్నది - అట్లుగాకపోతే పైనకడిగితే నేమి కడుపులో మలమూత్రాదులుండలేదా- ఇంతేగాక ఋషులు అనేకసంవత్సరములు కూర్చుండి యేకాకారముగా దపస్సు చేసినారని యున్నదే అప్పుడు వారికి శౌచాచారాదులు లేనికతన బాపము గలుగవలసివచ్చును- కాబట్టిపరమునుగురించి శౌచాచారాదులు అనావశ్యకములనియే చెప్పవలెను- ఐతేవైద్యశాస్త్రప్రకారముగ దేహారోగ్యాదులుగలుగుటయు దనకు నెదుటివారికి నసహ్యత లేకుండుటయు ముఖ్యములుగానున్నవి- మఱియు విశేషకాలమును ఆచారమునందు దేహమును, మలపుటచేత ఆకాలముదుర్విషయాదులయందు వినియోగపడకుండుటయు నందువలన దుర్విషయము లభ్యస్తములు గాకుండుటయు- మనస్సుసత్వము నందేమరుగుటయును- ఈముఖ్యములైనగుణములు గలుగుచున్నవి- ఐతేపరమునకునవి ముఖ్యములైనవిగాకపోయినను పైగుణములనుబట్టి శౌచాచారాదులను మితముగానుంచుకొనుటమేలు.

యిదియిందలి రాద్ధాంతము.

—(*) బ్రహ్మక్షత్రియాది జాతులు శరీరనిష్ఠములా - లేక బ్రహ్మావయవోత్పత్తి నిష్ఠములా - వృత్తి నిష్ఠములా - జ్ఞాన నిష్ఠములా - సంకేత నిష్ఠములా- అనుసందిగ్ధమునకు రాద్ధాంతము. (*)—

బ్రహ్మక్షత్రియాదిజాతులు- మనవేదమతమువారు వ్రాసికొన్నారేగాని- యితరవేదమతములవారు అంతగావ్రాయలేదు-

మొదటచతుర్ముఖ బ్రహ్మముఖాద్యవయవములవలన బుట్టినారని వాటియుచ్చనీచస్థానములనుబట్టి- క్రమముగా హెచ్చుతక్కువలుగా జాతులేర్పడినవంటే- దక్షుడు మొదలైనవారు- చతుర్ముఖ బ్రహ్మపాదాంగుష్ఠములో బుట్టినట్లున్నదే- శూద్రుడు పాదములోబుట్టితే వ్రేలిలోబుట్టినవాడు అంతకుతక్కువకావలెనే ఆపక్షములో దక్షుడుశూద్రునికంటే దక్కువైనవాడేనా— ఇంతేగాకభాగవతములో నవమస్కంధములోననేకమంది రాజులు బ్రాహ్మణులైనట్లున్నది- గాన బ్రహ్మావయవోత్పత్తి నిష్ఠములనిగాని- అదిమొదలుకొని ఆయాబీజోత్పన్న శరీరనిష్ఠములనిగాని చెప్పగూడదు.

మఱియు బురుషసూక్తప్రకారముగ విష్ణువుయొక్క ముఖాద్యవయవములలో నాలుగుజాతులుపుట్టినవని చెప్పునెడల విష్ణువుయొక్క పాదములోబుట్టినవాడు శూద్రుడాయెనే- గంగయువిష్ణుపాదములో బుట్టినట్లున్నదే శూద్రుడునుగంగవలె ప్రభావముగలవాడు గావలసి వచ్చును- వృత్తినిష్ఠములయ్యెడునెడల పరస్పరవృత్తులు మారుచుండలయితే జాతులుమార్పులు గావలసివచ్చును- అట్లులేదు.

జ్ఞానసిష్ఠములంటే జ్ఞానాధిక్యము వలన శాస్త్రములలో బ్రాహ్మణత్వసిద్ధి చెప్పబడియున్నదేగాని- అట్లు ఇతరజాతులకు చెప్పబడియుండలేదు.

కాబట్టి పైనవ్రాసినప్రకారముగ, జాతినిర్ణయము చేయుటకంటేఇవి- యాయావృత్తులుచేయుటకు మనువేర్పఱచినసంకేతనిష్ఠములుగానుండును- అదిమొదలుకొని తత్తజ్జాత్యుత్పత్తినిష్ఠములై వ్యవహారయోగ్యము లగుచున్నవనిచెప్పుటమేలు.

ఇదియిందలి రాద్ధాంతము.

—(*) { రూపములోకముగలిగిదేవుడుపరిచ్ఛిన్నుడుగానుండువాడా- లేక-అవ్యక్తుడైసర్వశక్తులుగలిగిపరిపూర్ణుడుగానుండువాడా- అనుసందిగ్ధమునకురాద్ధాంతము. } (*)—

అనేకమతవేదములలో దేవుడు- అవ్యక్తుడు పరిపూర్ణుడునని చెప్పబడియున్నది.

కొన్నిమత వేదములలోమాత్రము దేవునికి నొకమహారాజదృష్టాంతమునుబట్టి లోకగృహరూప భార్యాదులున్నట్లు చెప్పబడియున్నవి- రూపముంటేపరిచ్ఛిన్నతగలిగెను- దానికిననుగుణములైన జ్ఞాన

శక్తులేయుండవలెను అట్లుండునెడలసర్వజీవకర్మసాక్షిత్వము సర్వజీవాదృష్టానుసార ఫలప్రదాతృత్వము నెట్లుసిద్ధించును.

వారిక్రింది దేవతలవలన దెలిసికొని జేయుచున్నాడనునెడల వారిక్రింది దేవతలు పరిచ్ఛిన్నజ్ఞానశక్తులుగలవారుగా నుండుటచేత వారికి నియసాధ్యమేను- ఏలనంటెజీవుడొకడింటికి నింద్రియాధిష్ఠానదేవతలున్నారని చెప్పుప్రకారముగ ననేకదేవతలుండవలసివచ్చును- అక్కడికి దేవతానంత్యముగలుగును- లేదుఆదేవతలకే అన్నిజీవుల యింద్రియాధిష్ఠానములుగానుండి ఫలములనిచ్చుటకు శక్తియున్నదనునెడల - ఆదేవతలనేలయొప్పవలెను- అన్నిశక్తులుభగవంతునికే యున్నవని, చెప్పవచ్చును. అప్పటికిదేవతలతోనే అగత్యములేదు-ఇన్నిటికిపరిచ్ఛిన్నుడుగానుండుదేవునికి నపరిచ్ఛిన్నశక్తులున్నవనిచెప్పుట ప్రత్యక్షానుమాన ప్రమాణయుక్తులకు విరోధముగానున్నయది ఐతేదేవుడుఅపరిచ్ఛిన్నశక్తులుగలవాడే- ఇచ్ఛచేత రూపధారణాదులుచేసినాడని యేలచెప్పగూడదూ- అంటే- ఆపక్షములోశరీరధారులైన మనకువలెనే క్షుత్పిపాసమైథున నిద్రా మరణాదుల నొప్పవలెను అప్పటికి అజ్ఞానదుఃఖాదుల నొప్పవలెను. ఈయుక్తియే గాక భగవంతునికి- బ్రహ్మ విష్ణు మహేశ్వరాది రూపములును- లోకములును గృహభార్యాదులును - యున్నవని చెప్పు హిందూమతశాస్త్రములలోనే ఆయా మూర్తులకు అజ్ఞానదుఃఖనిద్రా మైథునమరణాదు లున్నట్లు చెప్పబడి యున్నవి ఈసంగతులు మనస్సాక్ష్యములో శివ నారాయణాది రూపములుసందిగ్ధము లనుట.) అనువిషయ వివరణములోజూడుడు.

కాబట్టి యీవిరోధమువలనదేవునికి- రూపమును - లోకమును- గృహభార్యాదులునుగలిగి పరిచ్ఛిన్నుడుగా నున్నాడని చెప్పుటకంటె- అవ్యక్తుడై- సర్వవ్యాపకుడై- సర్వజ్ఞుడై- సర్వసాక్షియై- సర్వఫలప్ర

దాతయై- సర్వశక్తిగలిగి సత్యజ్ఞానానందాదిస్వరూపుడుగా నున్నాడ నిచెప్పుటమేలు.

ఇదియిందలి రాద్ధాంతము.

—(*) {బ్రహ్మమునకు నవతారములుగలవా- లేవా- అట్టియవతారరూప నామస్మరణాదులవలన మేలుగలదా- లేదా- అనుసందిగ్ధములకురాద్ధాంతము.} (*)—

బ్రహ్మముసర్వశక్తులుగలవాడు గనుక అవతారములనెత్తవచ్చును- ఐతె రావణాదిదుష్టుల, సంహరించుటకు, అనిచెప్పుట - న్యాయ్యముగాదు ఏలనంటేసంకల్పమాత్రముతోనే యాపనికావచ్చును - ఐతే లీలార్థముగా నవతరించియుండవలెను- మనవలెనే అజ్ఞానదుఃఖాదుల ననుభవించినట్లున్నది- యీసందేహముచేతనే ఋషులకు రామకృష్ణులు భగవదవతారములని నిశ్చయమైనట్లుతోచదు, నిశ్చయమైతే రామకృష్ణాదులకు ఆపత్తులువచ్చినప్పుడు ఋషులువచ్చిపరిహారము చెప్పినట్లున్నది- ఇంతేగాక వారివారినామమును దత్తన్మూర్త్యభిసంధితో స్మరించితేచాలునే- అట్లుగాక కృష్ణనామ రామనామాదులకు నాయా పురాణములలోనే- పరబ్రహ్మప్రతిపాదకముగా వ్యుత్పత్తివ్రాయుటేల, ఇట్లనే, శ్రీరంగవేంకటాచలాద్యచ్ఛలనామములకు పరబ్రహ్మపరముగా వ్యుత్పత్తి వ్రాసియున్నారు- యిందువలనవారలు , భగవంతులైనను, గాకపోయినను , పరబ్రహ్మమును ప్రతిపాదించునట్టి యర్థానుసంధానముతో, రామకృష్ణాదుల నామములనుస్మరించిన మెడల భగవత్ప్రీతికరములుగా నుండవలెనని పురాణవక్తలుచెప్పియుందురు.

సమష్టికి, రామ కృష్ణాదులు,మహిమల వలన, భగవద్విభూతులుగా నుండవచ్చును - ఇట్లు గీతలలో జెప్ప బడియున్నది- కాబట్టి-ఆ నామములు పర బ్రహ్మ వాచకములుగా అర్థముచేసి బ్రహ్మాభిసంధితో స్మరించుట యుక్తము. ఇది యిందలి రాద్ధాంతము.

—(*) {విగ్రహారాధన చేయ వచ్చునా - కూడదా-అను సందిగ్ధమునకు రాద్ధాంతము-} (*)—

విగ్రహారాధన మందబుద్ధులకు విధించినదిగాను - ఇందుకు విరోధముగా - శ్రీరంగ వేంకటాచల మూర్తులను బ్రహ్మాదులు నారాధించి నట్లుగాను హిందూమత శాస్త్రములలోనే చెప్పబడి యున్నది- మరియు భగవద్విషయకమైనమతి గలుగుటకు నవ్యక్తరూపోపాసనము కష్టమనియు - సాలంబన ధ్యానాదులు సులభము లనియు నింతే భేదము భగవద్గీతలలో జెప్ప బడి యున్నది- ఇంతేగాక శాస్త్రములలో, శివ నారాయణాది రూపములున్నట్లు చెప్పియున్నారు- ఒకభగవంతునికే సృష్టి స్థిత్యంత కార్యము లుండుటచేత దానింబట్టి యీత్రిమూర్తి రూపకల్పనము పురంజనో పాఖ్యానమువలె జేసి యున్నదనియు జెప్పియున్నారు- ఉపాసకులకు సౌలభ్యార్థముగా బ్రహ్మమునకు రూప కల్పనము జేసినట్లు ఉపనిషత్తులో జెప్పబడి యున్నది- ఈ సంగతులు మనస్మాత్యములో శివనారాయణాది రూపములు సందిగ్ధములను దానిలోనే చూడుడు. ఈసందిగ్ధమునకు రాద్ధాంతము.

మందబుద్ధులుగా నుండువారికి మానసిక ధ్యానధారణాదులకు విగ్రహారాధన చేయుట యుక్తము- జ్ఞానులైనను మానసమునందు నవ్యక్త పరిపూర్ణ బ్రహ్మ నిష్ఠ యుండినను ఎట్లు రాజునందు భగవద్విభూతి యున్నదని గౌరవించు చున్నారో- అలాగున- ఆవిగ్రహారా

ప లోహ పాషాణాదుల యందు భగవద్విభూతి యున్నదని వందనా
దులు చేయ వచ్చును- అట్లుగాని యెడల మందబుద్ధులకు భగవన్నిష్ఠ దృ
ష్టిపోవును ఎట్లయినను భగవద్విషయకముగా మతినుంచుటకు గారణ
ములగుచున్నది- జీవుల జ్ఞాన తారతమ్యాను సారముగ భగవంతునికి
వారలయందు ప్రీతి గలుగుటకు సందేహము లేదు ఎట్లన కొందఱు శి
వుడు, కొందఱు విష్ణువు- కొందఱు- ఖుదా- కొందఱు-యెహోవా ,
కారణమని వారివారి వేద ప్రమాణములచేత నుపాసించినను వీరలను
జగత్కారణత్వ బుద్ధితో నుపాసించు చున్నారు గనుకను-దేవునికిరూ
ప నామములు లేవు గనుకను - ఉపాసకులు కారణత్వాభిసంధితోను
పాసించు చున్నారు గనుకను - వీరలకు నామ రూపాదులయందుపొ
రబాటుండినను దేవునికి పొరబాటులేనందున తనయందు వారలకుగలి
గిన యభిసంధికి సంతోషించి దాని కనురూపమైన ఫలమునిచ్చుచున్నా
డు అట్లు లోహ పాషాణాదులు భగవద్రూపములు కాకపోయినను
భగవద్బుద్ధితో వందనాదులు చేయు చున్నారు-గనుక సర్వవ్యాపకుడై
నందున నచ్చోటను భగవంతు డుండుటను బట్టి- భగవంతునికి దయగ
లిగి వాడివాడి నిష్ఠ ననుసరించి ఫలముల నిచ్చును -- ఇది యిందలి రా
ద్ధాంతము.

—(*) జగత్తు సత్యమా మిథ్యయా- అనుసందిగ్ధమునకు రాద్ధాంతము. (*)—

సత్యము- అనగా- నుండు వస్తువు- అసత్యము- అనగా- దాని
వ్యతిరేకము- ఇందుకు కొందఱు మిథ్యయని చెప్పెదరు మిథ్య యనగా
వంధ్యాపుత్రుని వంటిది- అనగా - లేనిది- దీనికి విచారమే పనిలేదు-
సత్య మనుదానిలో - పరమార్థ సత్యము- వ్యావహారికసత్యములని
రెండు విధములు- మొదటిది యెప్పటికి నుండునవి రెండవది రజ్జువునం

దు దోచు సర్పత్వము భ్రాంతి యందు కలుగ నున్నట్లు తోచునదిఅని
చెప్పుచున్నారు- ప్రపంచములో విషయములు అర్థ క్రియాకారులగు
చుండు నట్లుడు కలవ జాలని రజ్జువునందు దోచు సర్పము వంటిది ప్ర
పంచము. అని చెప్పగూడదు- ఐతే విషయములకు నుత్తర కాలములో
రూపనామములు పోవుచున్నవి గనుక నవి- సత్యము లెట్లని తోచును -
వెనుక పోతేనేమి- ఉన్నప్పుడవి వాస్తవములై యర్థ క్రియాకారులు
గాలేదా - రజ్జువును జూచి సర్పమని భ్రమించి నపుడు సర్పమువాస్త
వముగా లేదుఅది కరవడము మొదలైన యర్థక్రియలు లేవు ఈభేద
ముచేతనే లోకములో-భ్రమ- ప్రమలని వ్యవహారము గలిగినది- ఇంతే
గాక ప్రపంచ విషయము లసత్యములైతే పుణ్యపాప హేతువు లెట్ల
గును ఐతె సత్య మనునది - సంకల్ప వికారాదులు లేక ఏకరీతిగాను-
త్రికాలాబాధ్యముగాను నుండవలె నని చెప్పుచున్నారు - అట్టిపదార్థ
ము లేనేలేదు బ్రహ్మము కూడ జగత్సృష్టీచ్ఛ గలిగి యావ్యాపారము
లో నొకప్పు డుంటాడు ఒకప్పుడు లేకయుంటాడు - ఆమార్పువలన
బ్రహ్మముకూడ నసత్యముగావలసి వచ్చును- అట్లుగాదు బ్రహ్మ సంక
ల్పమునకు మార్పులేగాని బ్రహ్మమునకు మార్పులేదని యంటే బ్రహ్మ
ము యొక్క అపరాప్రకృతి యైన పంచభూత మేళనమువలన గలుగు
రూపనామములకేమార్పు గలుగుటకాని సూక్ష్మభూతములకునాశము
లేదుకాబట్టి ప్రపంచ పదార్థములకు- రూపనామములుండి- యర్థ
క్రియా కారు లగువఱకు నవి సత్యము లనియే చెప్పవలయును రూప
నామములు పోయిన వెనుక రూపనామము లనిత్యములని చెప్పవలయు
ను గాని రజ్జు సర్ప భ్రాంతివంటి యసత్యము లని చెప్పగూడదు -
గనుక భ్రమయనునది యజ్ఞానము. అనగా రజ్జుసర్ప భ్రాంతివంటిది
ప్రకృతి. అనునది పంచభూతాది రూపమై జగదాకారముగానగునది.

గనుక ప్రపంచము(భ్ర)మవంటిమిథ్యగాదు. ఇది యిందలి రాద్ధాంతము.

—(*) {సత్యము, ధర్మము, అనునవి-ఒకటేనా-వేరా, వేఱుగు
నెడల నేదిముఖ్యము, అనుసందిగ్ధమునకు రాద్ధాంతము} (*)—

సత్యమనగా నుండునది అసత్యమనగా లేనిది. సత్యవంతుడను దానికి అర్థము ఉన్నదానిని వాస్తవముగా జెప్పువాడు ఇట్లు చెప్పుటలో గొన్నింటి కనర్థము గలుగును అని కొన్ని కాలములలో, అసత్యము పలుకవచ్చునని అదియే ధర్మమని శాస్త్రములలో వ్రాసియున్నారు. కాగా కేవలసత్యము ముఖ్యముగాదు అని శ్రీరామ హరిశ్చంద్రాదు లసత్యము చెప్పియున్నారు- ఋషులు- పురాణవక్తలు-వేదవక్తలు- అసదర్థవాదభాగములను అసత్యములువ్రాసియున్నారు.

అవితప్పనవచ్చునా- కొన్నియాయాసమయములనుబట్టియు గొన్నియాయా యుత్కర్షములు చేయువలసినందుకున్ను అనృతములను బలికియున్నారు- ఈవిషయము నేనువ్రాసిన రత్నషట్కాంగుళీయక గ్రంథములోనాల్గవ రత్నవివరణములోజూడుడు.

ఇవిపాపహేతువులగునా కాబట్టివారివారి సద్ధర్మములను ఆచరించుటయేమి- లోకోపకారముకొఱకు హింసాది సమయములలో నసత్యముపలుకుటయేమి- యివిచేరి ధర్మమనిపించుకొనుచున్నది.

కాబట్టి ధర్మమేముఖ్యము- ఇదిగాక- సత్యవంతుడనునదిపైన లక్షణగా నుపయోగమగుచున్నదని వ్రాసియునున్నాము-అట్లులక్షణకల్పనచేసి యర్థముచేయుటకంటే ధర్మమనగావారివారి కులమతదేశకాలానుగుణ్యముగా ధర్మకర్మాచరణముచేయుట- ఇట్టినిష్ఠగలిగియుండువాడు సత్యవంతుడని యర్థము చేయుట యుక్తముగా నున్నది. ఇది యిందలి రాద్ధాంతము.

—(*) {హింసఅనునదియేది- అహింస- అనునది
యేదిఅను సందిగ్ధమునకు రాద్ధాంతము.} (*)—

హింసయనగా చేతనాచేతనములకు వియోగముగలుగజేయుటనికొందఱు- మనుష్యులకు హింసచేయునదియె హింసయనికొందఱు చెప్పుచున్నారు- ఈశ్వరసృష్టిలోచిదచిత్తులు- కలియనిపదార్థములేదు- వ్రీహ్యాదులలోకూడ జేతనమున్నది- దానినిపాచనము చేయుటలో నందులోనుండుచిత్తుకువియోగము గలుగుచున్నది- అదిచేయకపోతే- ప్రాణి అన్నముభుజించి బ్రతుకుటయెట్లు.

కాబట్టి హింసయనునదిజీవులకు దుఃఖరూపముగానుండవలెను దుఃఖమునను భవించుట మానసేంద్రియము వలనగానివేఱుగాదు- కాబట్టి మానసేంద్రియములేని వృక్షపాషాణవ్రీహ్యాదులకు గలుగజేయుచిదచిద్వియోగము హింసయనిపించుకొనదు ఐతేమానసేంద్రియము గలిగిన మనుష్యపశ్వాదులను శ్రమపరచుటయంతయు- హింసయనంబడును- ఐతే శ్రమయొక్కయు జీవులయొక్కయు తారతమ్యములను బట్టి హింసతరతమభావములు గలిగియున్నది.

ఇందువలననేఋషులు కందమూలశాక ఫలవ్రీహ్యాదులను భక్షించుచుండిరి- గాన మానసేంద్రియము గలవాట్లకు- శ్రమగలుగజేయుటయే హింసయనియు మానసేంద్రియము లేనివాట్లను పాచనాది కార్యములలో నుపయోగించుకొనుట హింసగాదనియు చెప్పవలయును. ఇదియే యిందలి రాద్ధాంతము.

—(*) {దేవతలుండి తదుద్దేశ్య యజ్ఞాదుల యందున దదుద్దేశ్య మంత్రాదుల యందును ఫలముల నిత్తురా - లేక భగవంతుడే యుద్దిష్టదేవతా రూపముతో ఫలములనిచ్చుచున్నాడా - అను సందిగ్ధమునకు రాద్ధాంతము.} (*)—

దేవతలున్నారనియు వారి నుద్దేశించిచేయు నుపాసనాదులకు

వారే యాఫలములనిచ్చుచున్నారని యనేకమతములవారు రొప్పుకొనుచున్నారు - ఇట్లయ్యెడు నెడల దేవతానంత్యమేర్పడును - ఎట్లననా నాశాస్త్రములలో జెప్పబడియుండు ప్రకారముగ నానాదేశములలో నేమి- నానాకులములలో నేమి- తుదకు ప్రతిగ్రామములోనేమి- భిన్నభిన్నములుగా రూపనామ కల్పనలుచేసి దేవతల నుపాసించుచున్నారు- ఇందువలననెప్పుడు ఎవరు- ఎట్లుదలచితే- అట్లు దేవతలుఆరూపములతో నేర్పడవలెను. ఇందువలన దేవతానంత్యము గలుగును- మరియు హిందూశాస్త్రములలో బ్రసిద్ధములుగానుండు నింద్రాది దేవతలు- యింద్రియాధిష్ఠాన దేవతలని చెప్పబడియున్నది- ప్రతిమనుష్యుని హస్తములో నింద్రుడుండెనే- నిత్యసన్నిహితుడై యుండునప్పుడు భర్తనువంచించి యహల్యతో సురతము చేయవలెనా- రాక్షసులచేతితోనే వారలగొంతును నిద్రించు సమయములో గోయించరాదా- కాబట్టి- అట్టిశక్తితే నప్పుడు పలుచోట్లనేకకాలములో హవిర్భాగములిచ్చినట్లైతే యిన్నిటికొరకు నింద్రాదులుపోగలరా- అనియాక్షేపించుకొని - (ఇంద్రాయస్వాహా) అనుచతుర్థ్యంతముతో జేరినమంత్రమే- యాదేవతారూపముగా ఫలముల నిచ్చుచున్నదని కర్మబ్రహ్మవాదులైన మీమాంసకమతమువారు వ్రాసియున్నారు- ఈయుక్తి- దేవతానంత్యమును బోగొట్టుటకయుక్తమేను- ఐతేమంత్రమనునది వర్ణరూపాత్మకమైన యొకశబ్దము- అచేతనమైనఇదిఫలముల నిచ్చుచున్నదని చెప్పుట- న్యాయ్యము కాదు.

ఇకనేమంటే జ్ఞానేచ్ఛాక్రియాది సర్వశక్తులుగలిగి సర్వవ్యాపకుడై- సర్వసాక్షియైన- యాభగవంతుడు వానివాని యుద్దేశ్య దేవతోపాసన భక్తితారతమ్యములనుబట్టి యాయాయుద్దేశ్య దేవతారూపముగా వానివాని యదృష్టానుసారముగ ఫలములనిచ్చుచున్నాడని చెప్పుట మిగు

లయుక్తముగానున్నది. ఇదియిండవ రాద్ధాంతము.

(*) మోక్షాదులు భరతఖండములో - ఆర్యావర్తములో నుండువారికేను- తక్కినవారికేమి- ఆర్యావర్తములోనుండు స్త్రీ శూద్రాదులకేమి లేదని చెప్పుచున్నారు. కొందరు వారివారిమతప్రకారము ఉపాసించిన వారికే మోక్షాదులు గలుగుచున్నవనియు చెప్పుచున్నారు- వీరలలోనెవరికి అను సందిగ్ధమునకు రాద్ధాంతము. (*)

భరతఖండములో నార్యావర్తములో నుండువారియందు దేవునికి నింతపక్షపాతమేమో- తక్కినవారియందును- అనగా- ఆఖండములో నార్యావర్తములోనుండు స్త్రీశూద్రాదులయందును- తక్కినఖండములవారియందును దేవునికి వైషమ్యమేమో హేతువు తెలియదు- అందఱును దేవునికిబిడ్డలుగా నుండునప్పుడును- అందఱు దేవునికి - భయపడియే- ఆయనకు ప్రీతిగలుగవలెనని- ఆయనదయతనయందు రావలెనని వ్రతయాత్రాదిశరీరకష్టములు- దానధర్మార్థ ద్రవ్యవ్యయములు వీటిని- అందరుఆస్తికులు చేయునపుడు- ఆర్యావర్తములో నుండువారికే- మోక్షాదులు గలుగుచున్నవనుట కేవలము- ఆదేశస్థులు స్వదేశాభిమానముతో, వ్రాయుశాస్త్రముగానున్నది.

ఇందుకు దృష్టాంతము, బ్రహ్మాద్వితీయజ్ఞానమువలననే, మోక్షమనియు భక్తిచేతనే మోక్షమనియు, యోగధారణాదులచేతనే మోక్షమనియు, ఇట్టివియనేకవిధముల నాయామతాభిమానులు చెప్పుచుండలేదా, అట్లనే, ఆర్యావర్తదేశస్థులువ్రాసినమాటలు.

యికనేమంటే యుక్తిచేతను, ఆస్తికసర్వమతశాస్త్ర ముఖ్యాభిప్రాయముచేతను, ఆలోచింపగానెవరైతేనేమి, యేఖండములవారై

తేనేమి, దేవుడున్నాడని, నమ్మి, ఆయనకుదనయందు, దయగలుగ
లెనని, లోకపీడజేయక, లోకోపకారముజేయుచు, (భగవానేవగతిః
అనినమ్మి, ఆమరణాంతము తదేకనిష్ఠతోనెవరుందురో, వారియందుభ
గవంతునికిదయగలిగి, నిరతిశయసుఖమును యిచ్చుచున్నాడనిగట్టిగా
ప్పవచ్చును.

యిది యిందలి రాద్ధాంతము.

—(*) సమష్టికినేర్పడినరాద్ధాంతము. (*)—

సర్వశక్తులుగలిగి - సర్వవ్యాపకుడై - సర్వజ్ఞుడై -
ర్వసాక్షియై, సర్వ నియంతయై, సర్వ జీవాదృష్టాధీన ఫలప్రదా
యై సర్వకారణ కారణస్వరూపుడైన భగవంతు డున్నాడని భయ
పడి, లోకోపకార కార్యములుచేయుచు, దేవుడు తనకిచ్చిన సద్వి
యముల ననుభవించుచూ పితృపితామహాచరితములైన- సద్ధర్మము
నాచరించుచూ- అదృష్టఫల హేతుకకార్యములపట్ల సాధనాంతరమ
లను గోరక (సర్వమునకు నీవేగతి) అని దృఢభక్తితో భగవంతుని
మ్మి ఆయనయొక్క యనన్య సాధారణములగు నామములను. ఆయు
యందు మతిగలిగి యుండుటకై సర్వదాస్మరించుచునుండుటముఖ్యము
ఆపైని దేవునికి ప్రీతిగలిగి వీనికేది శ్రేయస్సో దానిని సర్వశక్తిగ
యాభగవంతుడే కలుగజేయుచున్నాడు.

ఇదిముఖ్యరాద్ధాంతము

సందిగ్ధతత్త్వరాద్ధాంతముసంపూర్ణము.

శ్రీకృష్ణార్పణమస్తు.

శ్రీ కృష్ణదేవరాయ ఆంధ్ర భాషానిలయము,
విభాగము ....
వరుస సంఖ్య ....

శ్రీకృష్ణదేవరాయాంధ్ర భాషానిలయము
సుల్తాన్ బజారు - హైద్రాబాదు

ఈ దిగువ పేర్కొనబడిన తేదినాడు కాని అంతకు పూర్వము కాని ఈ పుస్తకము వాపసు చేయవలెను. (తిరిగి ఈయవలెను)

రచయిత ....

పుస్తకము ....

ఈయవలసిన తేది.	ఈయవలసిన తేది.	ఈయవలసిన తేది.

END OF
TITLE